

Kā antibiotiku lietošana mazina spēju pretoties antibiotikām?

Lietojot antibiotikas, nekaitīgās baktērijas, kas dzīvo mūsu organismā, var spēt pretoties šīm antibiotikām. Ja baktērijas spēj pretoties dažādiem antibiotiku veidiem, tās sauc par multirezistentām baktērijām jeb "superbaktērijām".

Superbaktēriju izraisītās infekcijas ir grūtāk ārstējamas vai var būt neārstējamas.

Superbaktērijas izraisa:

- Infekcijas, kuras var ārstēt tikai ar spēcīgākām antibiotikām, kurām ir vairāk blakusparādību un risku
- Infekcijas, kuras var ārstēt tikai ar injicējamām antibiotikām
- Infekcijas, kurās nav efektīvas ārstēšanas ar antibiotikām.

Dažas rezistentās baktērijas var izplatīties arī citiem vecāku aprūpes nama iemītniekiem.

Galvenie vēstījumi

- Antibiotikas ir vērtīgas un spēcīgas zāles
- Antibiotikas var izraisīt blakusparādības, un gados vecāki cilvēki ir tām vairāk pakļauti
- Dažas infekcijas uzlabojas bez antibiotikām
- Baktēriju rezistence pret antibiotikām nozīmē, ka dažas antibiotikas nākotnē var nedarboties.

Kā rīkoties, ja man ir jautājumi par antibiotikām?

Ja jums ir kādi jautājumi par antibiotikām, konsultējieties ar savu vecāku aprūpes nama personālu un ārstu. Jautājiet:

- Kas ir šīs antibiotikas? Kādai slimībai tās tiek izrakstītas?
- Vai mana slimība var uzlaboties bez antibiotikām?
- Vai esat veicis kādus testus, lai palīdzētu diagnosticēt infekciju? Kad būs pieejami rezultāti?
- Vai ir pieejama kāda cita ārstēšana un aprūpe?
- Kādi ir šo antibiotiku riski vai blakusparādības?
- Cik ilgi man jālieto šīs antibiotikas?
- Vai ir kādi norādījumi par to, kā man vajadzētu lietot antibiotikas, lai pārliecinātos, ka tās darbojas labi? (Dažas antibiotikas vislabāk darbojas kopā ar pārtiku, tukšā dūšā vai atsevišķi no citām zālēm)
- Vai tās mijiedarbosies ar citām manām zālēm? (piemēram, dažas antibiotikas var mijiedarboties ar asins šķidrīnātājiem, piemēram, varfarīnu /warfarin/)
- Kā jūs zināt, ka antibiotikas iedarbojas uz manu infekciju?

Jūs varat lūgt savam vecāku aprūpes nama personālam vai ārstam rakstisku informāciju par ieteiktajām antibiotikām vai par savu infekciju.

Australian Government

Aged Care Quality and
Safety Commission

Engage
Empower
Safeguard

Vai jums vajadzīgas antibiotikas?

Informācija par antibiotikām vecāku aprūpes iemītniekiem un viņu ģimenēm, aprūpētājiem un pārstāvjiem.

1800 951 822

agedcarequality.gov.au

Labāka antibiotiku
lietošana

Kāpēc antibiotikas jums ir svarīgas?

Antibiotikas ir vērtīgas un spēcīgas zāles, un tās drīkst lietot tikai īpašiem mērķiem.

Tās var palīdzēt pret daudzām bakteriālām infekcijām, piemēram, urīnceļu, ādas un elpošanas ceļu infekcijām. Tās var glābt dzīvību nopietnu infekciju, piemēram, sepses, gadījumā.

Ja antibiotikas ir nepieciešamas, to ieguvumi ir lielāki par blakusparādību un spēju pretoties antibiotikām risku.

Taču antibiotikas **ne vienmēr ir nepieciešamas**. Ja tās nav nepieciešamas, tās jums nepalīdzēs, un blakusparādības joprojām var kaitēt un mazināt spēju pretoties antibiotikām.

Ko neārstē antibiotikas?

- daudzas augšējo elpceļu infekcijas, ko izraisa vīrusi
- dažas bakteriālas infekcijas, kas ātri izzūd pat bez antibiotikām. To piemēri ir bronhīts, sinusa un ausu infekcijas
- nekaitīgas baktērijas apstākļos, kad nav infekcijas simptomu vai pazīmju. Tā piemēri varētu būt asimptomātiska bakteriūrija (nekaitīgas baktērijas urīnā, kas konstatētas, pārbaudot ar mērstieni vai urīna kultūru) vai neinficētas ādas brūces.
- ja lieto infekcijas profilaksei (profilaksei). To piemēri ir ādas pretsēnīšu krēmi, ko lieto vairākus mēnešus, vai norijamās antibiotikas, kas sāktas tikai gadījumam, ja infekcija var attīstīties, lietojot vairākus mēnešus, dažreiz gadus.

Kādas ir iespējamās antibiotiku blakusparādības un riski?

Antibiotiku blakusparādības ir izplatītas, un gados vecākiem cilvēkiem ir paaugstināts risks. Biežas blakusparādības ir:

- Apetītes zudums/
samazināta ēšana un
dzeršana
- Slikta dūša
- Caureja
- Rauga infekcijas,
piemēram, piena sēnīte
- Izsitumi

Antibiotikām var būt arī citas, dažreiz nopietnākas blakusparādības un riski:

- Dzīvībai bīstamas alerģiskas reakcijas
- Mijiedarbība starp antibiotikām un citām zālēm
- Infekcijas ar antibiotikām, kas nespēj pretoties baktērijām, jo antibiotiku iedarbība var ļaut baktērijām (tostarp nekaitīgām baktērijām) jūsu organismam pielāgoties tā, lai šīs antibiotikas tās vairs nenogalinātu
- *C. difficile* (vai *C. diff*) infekcija, kas ir kuņģa-zarnu trakta slimība, ko izraisa antibiotikas iznīcinot labās baktērijas jūsu zarnās. *C. diff* infekcija izraisa sāpes vēderā, sliktu dūšu un caureju. Tā var izraisīt smagus zarnu bojājumus un var izplatīties citiem cilvēkiem. *C. diff* infekcijas risks saglabājas vairākus mēnešus pat pēc antibiotiku lietošanas pārtraukšanas.

Katra piektā recepte ir paredzēta infekcijas profilaksei, un bieži tās var nebūt vajadzīgas.

Septiņi no desmit iedzīvotājiem saņem vienu vai vairākus antibiotiku kursus gadā. Daži no šiem kursiem var nebūt nepieciešami. Ja ārsts plāno jums izrakstīt antibiotikas, vispirms lūdziet tam paskaidrot, kāpēc.

Kā saglabāt veselību?

Jūs varat saglabāt savu un citu veselību:

- Bieži veicot roku higiēnu, mazgājot rokas ar ziepēm un ūdeni pēc tualetes apmeklējuma un pirms pieskaršanās citiem vai ēšanas izmantojot spirtu saturošu roku berzi.
- pieprasot, lai veselības aprūpes speciālisti un apmeklētāji nomazgā rokas, pirms pieskaras jums vai kopj jūsu brūces.
- Piesedzot klepu, lai novērstu baktēriju izplatīšanos
- Lūdzot ģimeni vai draugus neapciemot, kad viņi nejūtas labi
- Slimošanas laika paliekot savā istabā
- Pasargājot sevi, vakcinējoties pret gripu, Covid-19 un pneimoniju, kā arī mudinot apkārtējos rīkoties tāpat.

Lai iegūtu plašāku informāciju par šo jautājumu, sazinieties ar vecāļu aprūpes nama personālu un ārstu.

Gudra antibiotiku lietošana šodien nodrošina antibiotiku iedarbību rīt.